

Fatální iluze: Evropské deradikalizační programy

- Redakce CZ24 News | 11. ledna 2020

- Poslední útok v Londýně byl fatální kombinací náboženské přetvářky a naivity Západu. Jak uvedly noviny *The Times*, tým „*Behavioral Insights Team*“ (BIT) prozkoumal 33 deradikalizačních programů po celé Velké Británii a zjistil, že pouze dva byly údajně úspěšné.
- Francie má podobnou zkušenost. Zpráva komise francouzského Senátu popsala deradikalizační programy jako „*totální fiasko*“.
- Nedávná zpráva vlády Spojeného království varovala, že ve 48 islámských školách propagují britští imámové násilí a nesnášenlivost. Deradikalizována musí být celá britská společnost, nikoliv jen jednotliví džihádisté.
- Usman Khan zjevně považoval Jacka Merritta a Saskii Jones za „*nevěřící*“ a ne za „*rehabilitatory*“ snažící se jej znovu zapojit do společnosti. Pokud nezměníme pravidla hry, budou teroristické útoky pokračovat.

Byla to tragédie lidí s dobrými úmysly. „*Jack Merritt zemřel při útoku na London Bridge. Nezapomeňte na to, čemu on věřil,*“ napsala Emma Goldberg v deníku *The New York Times*. Merritt byl jednou ze dvou obětí Usmana Khana, islámského teroristy, který zaútočil na mostě London Bridge 29. listopadu 2019. Další obětí byla Saskia Jones, dobrovolnice na té samé konferenci, kterou si džihádista vybral ke svému útoku. Oba tyto mladí lidé se upřímně snažili tohoto bývalého vězně a teroristu zachránit, chránit, rehabilitovat a vrátit do společnosti.

V Londýně se konala konference při příležitosti pěti let existence programu „*Learning Together*„ (Učíme se společně), na kterou přijeli z celé země bývalí vězni, lektori, studenti a odborníci na kriminalistiku, aby oslavili úspěch své iniciativy zaměřené na deradikalizaci džihádistů. Khan byl přítomen jako příklad úspěšného absolventa tohoto programu. V roce 2012 byl Khan odsouzen do vězení za svou účast v plánovaném spiknutí vyhodit do povětří londýnskou Burzu, londýnského primátora Borise Johnsona a nakonec i obrovské ruské kolo *London Eye*. Podle deníku *The Daily Telegraph*, byl na konferenci „*Learning Together*“ Khan předmětem „*případové studie*“, o tom, jak integrační programy fungují. Na počítači, který mu dali k dispozici jeho lektori, Khan dokonce napsal báseň a poděkování organizátorům tohoto setkání.

Jack Merritt s Khanem pracoval v době jeho pobytu ve vězení v hrabství Cambridgeshire. Fotografie pořízené v místě konání konference - v historické budově Fishmongers' Hall - pár minut před teroristickým útokem svědčí o tom, že tento rehabilitační program probíhal v přívětivé atmosféře. Merritt se Khana během jeho útoku pokusil zastavit jako první. Chvilku před tím, než zaútočil, byl Khan zachycen na fotografii, jak v průběhu konference klidně sedí. Mnozí Khana považovali za „*hvězdného žáka*“, tohoto programu deradikalizace.

V jednom z bulletinů programu „*Learning Together*“ je citován Khanův výrok, že tato skupina lidí „*má v jeho srdci zvláštní místo*“:

„*Není to jen organizace, která zajišťuje vyučování jednotlivých předmětů. Pro mě je nejdůležitější, že během studia sdružuje lidi. Learning Together otevírá lidem mozky, odemyká dveře a dává hlas těm, kteří jsou zavřeni a před námi skryti. Pomáhá zapojit ty, kteří bývají normálně vyloučeni. Toto všechno pro mě znamená Learning Together.*“

Khan také poskytl rozhovor veřejnoprávní BBC, ve kterém odsoudil stigmatizaci, kterou zažíval:

„Narodil jsem se a vyrostl jsem v Anglii, ve městě Stoke-On-Trent, ve čtvrti Cobridge a celá komunita mě tam zná a pokud se jich zeptáte, tak budou vědět, že všechny tyto nálepky, kterými nás označují, jako třeba ‚terorista‘ a tak podobně, tak oni budou vědět, že já rozhodně žádné terorista nejsem.“

Poslední útok v Londýně byl fatální kombinací náboženské přetvářky a naivity Západu. Doufejme, že tento útok pohrbí všechny britské iluze o tom, že deradikalizace džihádistů je možná. Jak uvedly noviny *The Times*, tým „*Behavioral Insights Team*“ (BIT, tým porozumění chování), tzv. „*Nudge unit*“, který dříve patřil pod úřad vlády, prozkoumal 33 deradikalizačních programů po celé Velké Británii a zjistil, že pouze dva byly údajně úspěšné. Britský kriminolog Simon Cottee viní „*liberální profesory a jejich fatální bludy o vyléčení teroristů*“.

Francie má podobnou zkušenost. Zpráva komise francouzského Senátu popsala deradikalizační programy slovy senátora středopravicové Republikánské strany Philippeho Basa jako „*totální fiasko*“. Když senátorky Esther Benbassa a Catherine Troendlé, vedoucí senátní zpravodajské pracovní skupiny, navštívily deradikalizační centrum sídlící v Château de Pontourny, našly v tomto zařízení pouze jednoho člověka podstupujícího deradikalizační program.

Francie má také problém s monitoringem. Mnoho teroristických útoků v posledních několika letech provedli džihádisté, kteří se již nacházeli ve zvláštní francouzské databázi boje proti terorismu: namátkou například útok na Vánoční trh ve Štrasburku, útok na kostel v Normandii a útok na supermarket v Trèbes. Nedávno také došlo k útoku v budově policejního ředitelství v Paříži. Útočící terorista Mickaël Harpon pracoval ve skutečnosti v policejní jednotce zabývající se monitoringem teroristů.

Žádný z evropských deradikalizačních programů neprokázal svoji účinnost. Zpráva neziskové organizace RAND dospěla k závěru, že „*neexistuje dostatek spolehlivých údajů, aby bylo možné dospět ke konečným závěrům o krátkodobé, natož dlouhodobé, účinnosti většiny existujících deradikalizačních programů*.“ Země Západu se zřejmě mylně domnívají, že je možné deradikalizovat lidi, kteří si jako terorista na mostě London Bridge, na sebe navléknou atrapu sebevražedné vesty ve snaze donutit zasahující policisty, aby je zastřelili a oni se tak stali „*mučedníky*“.

Co tedy máme s těmito džihádisty dělat? Důvěřovat jim může být smrtící, tak jako v Londýně. Pokud je necháme ve vězení, budou pravděpodobně aktivní v „*jednom z hlavních středisek radikalizace*“. Evropa nemá tábor v zálivu Guantánamo, legální očistec, který se po 11. září 2001 tak hodil Spojeným státům v jejich válce proti terorismu. Podobný tábor jako je Gitmo v zálivu Guantánamo, by nám nyní mohl být užitečný, neboť Evropa se bude muset vypořádat s masovým návratem zahraničních bojovníků ISIS.

Podle výroční zprávy Europolu se 45 % Britů, kteří vycestovali do Sýrie a Iráku, aby se připojili k ISIS, již vrátilo do své domovské země. Pro porovnání: ze 714 vězňů zadržovaných v minulosti v táboře Guantánamo, se 124 (16,9 %) opět začalo zabývat plánováním teroristických útoků, a u dalších 94 má Defence Intelligence Agency podezření, že se k terorismu také vrátili. Vyhoštění těchto extremistů z Evropy je pro mnoho evropských politiků příliš kontroverzní. Lídr britské Labouristické strany Jeremy Corbyn byl natočen, jak protestuje proti vyhoštění podezřelých britských teroristů, včetně dvou asistentů Usámy bin Ládina. Spojené království bojovalo s Evropou dlouhé roky o to, aby mohlo deportovat radikálního imáma Abu Qatadu do Jordánska.

Jak si s tím Evropa poradí? Zavřít oči a doufat v to nejlepší zřejmě nebude dobrá strategie. Na ulicích Evropy již zemřelo příliš mnoho lidí.

„Nyní jsem mnohem moudřejší a chci žít svůj život jako dobrý muslim a také jako dobrý občan Británie,“ napsal Khan před tím, než zavraždil své dva mladé spoluobčany.

Nedávná zpráva vlády Spojeného království varovala, že ve 48 islámských školách propagují britští imámové násilí a nesnášenlivost. Deradikalizována musí být celá britská společnost, nikoliv jen jednotliví džihádisté. Nejznámější britský kazatel nenávisti Anjem Choudary byl před časem propuštěn z vězení a nyní se volně pohybuje po ulicích Londýna. Nedávno se objevil snímek teroristy Usmana Khana z London Bridge, na kterém je se svým „blízkým přítelem“ Anjemem Choudarym. Imám, který údajně radikalizoval teroristu, který vraždil na policejním ředitelství v Paříži, žije na pařížském předměstí Gonesse a nic mu nebrání v tom, aby dále kázal.

Deradikalizace by mohla fungovat pouze tehdy, pokud by se postavila proti sebevražedné politické korektnosti Západu a začala by řešit skutečné příčiny islámského terorismu - islámské svaté texty. „Zabíjejte nevěřící, kdekoli je najdete,“ říká Korán (9:5). Usman Khan zjevně považoval Jacka Merritta a Saskii Jones za „nevěřící“ a ne za „rehabilitátory“ snažící se jej znovu zapojit do společnosti. Pokud nezměníme pravidla hry, budou teroristické útoky pokračovat.

Giulio Meotti je kulturní redaktor deníku Il Foglio, italský novinář a spisovatel.